

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI

2. Czas powstania

XIII w.

9. Materiały graficzne

3. Miejscowość

ŁASKÓWKA

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo **dolnośląskie**

powiat **ząbkowicki**

gmina **Bardo**

6. Współrzędne geograficzne

50° 28' 46.68" N 16° 46' 43.449" E

7. Użytkowanie obecne

Rolnictwo, mieszkalne

8. Stan zachowania

4

Nazwa:

Wzmiankowana w źródłach m.in. jako: Gerumswalde (1260 r.), Gerungswalde (1316 r.), Gerigswalde (1507 r.), Georgswalde (1816 r.). Od 1945 r. Laskówka.

Historia:

Tereny na których powstała wieś Laski zostały darowane przez ks. Henryka Brodatego klasztorowi augustianów w Kamieńcu Zabkwickim. Po objęciu władzy nad dobrami klasztornymi w Kamieńcu przez cystersów, którzy to prawdopodobnie odpowiedzialni są za założenie Laskówki. Wieś w pewnym okresie była własnością prywatną, o czym świadczą budowa na przelomie XVI i XVII w. dworu. Po powrocie we władanie cystersów pozostała ich własnością do sekularyzacji w 1810 r. W XVIII w. w miejscu wcześniejszego kościoła o metryce średniowiecznej ufundowany został przez opata kamienieckiego nowy kościół katolicki. W XVIII w. w Laskówce mieszkało ok. 12 kmieci, 2 zagrodników i 33 chatupników. Po sekularyzacji dóbr klasztornych wieś weszła w posiadanie księżniczki pruskiej Fryderyki Luizy Wilhelminy von Hohenzollern, po której odziedziczyła ją Marianna von Oranien-Nassau. Pod prywatnym zarządem wieś rozwijała się i w 1840 r. znajdowało się w niej 83 budynki, w tym kościół i szkoła katolicka, młyn wodny. Po 1945 r. wieś w dużym stopniu się wyludniła, a liczba gospodarstwa rolnych spada.

Charakterystyka zabytku:

Laskówka to średniej wielkości wieś o zachowanym układzie tańcuchowym rozwiniętym w dolinie rzeki Laskówki i otoczonym lasami. Obecnie dominuje tu zabudowa zagrodowa ulokowana wzdłuż dróg o metryce XIX i XX w. Dominantę stanowią wieża kościoła św. Mikołaja o metryce XVIII w. Na uwagę zasługuje również dwór o metryce XVII wiecznej.

Zagrożenia i postulaty konserwatorskie:

Istotnym zagrożeniem jest niekontrolowane zastępowanie historycznej zabudowy współczesnymi obiektami, które swoją bryłą, wymiarami, materiałami lub stylistyką kontrastować z tradycyjną zabudową historycznej. Należy objąć indywidualną ochroną konserwatorską najbardziej wartościowe elementy zabudowy, a nową zabudowę kształtować jako nawiązującą do tradycyjnej zabudowy z regionu Przedgórze Sudeckiego. Ochronie powinny podlegać również historyczna dominantka wsi w postaci wieży kościoła.

Bibliografia:

- Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, Breslau 1830.
 - Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.
 - Zimmermann F.A., *Beyträge zur Beschreibung von Schlesien*, Brieg 1789.
 - *Słownik geografii turystycznej Sudetów, Góry Bardzkie*, Marek Staffa red., Wrocław, 1993.
- Kartografia:**
- *Messischblatt*, 1: 25 000, 5466 Frankenstein, 1937.